

— Kilestél?

— Láttam, amit láttam — mondta a nagymama, és azzal a mozdulattal, amivel kézfejét végighúzta könnyes arcán, egy halvány mosolyt is odakent a szája szegletébe. — Akartam is szólani, hogy ne ráncigáld, mert az még nem jön, amit vársz. Aztán hagytam, gondoltam, rájössz magadtól.

— Te leskelődsz utánam?

— Ez a dolgom. Kérsz szörpöt?

A nagymama felállt, hogy két adag csipkeszörpöt készítsen.

— Igyál egyet — mondta, de Gyuri csak hallgatott. — Neked se lehet könnyű. De hidd el, nekem sem az.

A nagymama egyetlen korttyal kiitta a poharát. Leültette Gyurit a három lábú székre. — Bocsáss meg, Gyurikám, jó? Próbáltam én előbb is, a fagyisnál. De... mindegy. Megtörtént. Megegett. Néha megesik, hogy megesik, nem?

Gyuri elképzelni sem tudta, mi a célja a bocsánatkéréssel. Rossz előérzete volt. A kétdecis szörpből egy decit meghagyott. A szénsav irritálta a torkát.

— Ne haragudj rám, jó? Légy szíves. Nem voltam önmagam. Ha tudnád...

— Nem haragszom — mondta felnőttésvé Gyuri. — És nem árulak el. De mi a baj? — A kérdés őszinte megfogalmazásban így hangzott volna: „Mit akarsz tőlem?”

— Nem árulsz el? — bizalmaskodott a nagymama.

— Nem.

— Biztos?

— Biztos.

— Őszintén biztos?

— Őszintén.

— Így görbülj meg?

— Úgy görbülj meg.

— Nem történt semmi a Vidám Parkban?

— Semmi.

— Senki nem lökött ki senkit.

— Nem.

— Nem is dohányoztam.

— Nem.

— Szerintem sem. A hallgatásért cserébe most én nagyon őszinte leszek veled. Elmondom, mi a történet Árpáddal. Gondolom, feltűnt, hogy az ő jelenléte zaklatott fel. Elmondom én neked, a titoktartásért cserébe. Te leszel az első, aki ezt hallja. Az első! Érted? Komolyan beszélek. Nagy dolog ez, Gyurika. Csak hogy tudd, mekkora dolog ez. Azért mondom el, hogy érezd, és megtanuld egy életre a jó tett helyébe.

„Árpád — zengte magában a fiú, mintha egy barlang visszhangzott volna a nevet. — A halál szolgájának főnöke. Árpád. A halál.”

Gyuri bólintott: felkészült a hétpecsétes titok befogadására.

— Ő volt az én ifjúkori nagy szerelmem — mondta a nagymama. — Évekig udvarolt nekem, de a szüleim ellenezték a házasságot. Az apja szűcs volt, az anyja meg egy úri háznál szolgált mint cseléd. Az én szüleim értelmiségiek voltak. Túlságosan is. Ellenezték a házasságot. Mit ellenezték... megtiltották! Aztán a szüleim kivándoroltak Amerikába, és itt hagytak minket, engem meg az öcsémet, de ezt biztosan tudod. Én meg bekopogtattam az Árpád ajtaján, hogy megkérjem a kezét. De már késő volt, hallani sem akart rólam. Pedig nem volt senkije. Senkije, érted? Büszkeségből küldött el. Annyit kértem, hogy beszéljünk, amire azt mondta, hogy már nincs miről. Tudod, mikor történt ez? Közel ötven éve. Azóta most láttam először.

A harmadik adag csipkeszörp elkészítésekor a nagymama hosszasan bibelődött a szörp-szódavíz arány beállításával, elmélyült vegyészeti tevékenységet végzett. Ezalatt Gyuri végiggondolta a délelőtti eseményeit, a nagymamája viselkedését, emlékezetéből előcsalta az elhangzott mondatokat. És rájött valamire. Egy hibára. Egy a nagymama logikai rendszerében nyíló résre. Felismerte, hogy a nagymama tévhitben él. Nincs szó semmilyen üzletről, kölcsönös titoktartásról. Hiszen neki, Gyurinak nincs titka, amit a nagymama fel tudna használni ellene. Semmi. A fűtyihúzogatóson kívül, amit bármikor kész megmagyarázni a szüleinek. (A magyarázat: a suliban minden fiú húzogatja.) Ellenben a nagymama kétszeresen is kiadta magát. Egyrészt kilökte a dodzsemből, mely tény elhallgatását kérte, másrészt kiderült, hogy sosem a nagyapát szerette, hanem egy szűcs fiát, ami a régóta húzódozó jegygyűrű-rejtélynek is megoldása. Ja, és dohányzott. Három titok nulla ellenében. Hiába mondta a nagymama, hogy megkeseríti az életét. Gyuri rájött, hogy nincs mivel. Nincs meg hozzá az eszköze. Ellenben ő bármikor zsarolhatja a nagymamát. Triplán.

— Tessék, neked is csináltam egy friss szörpöt — nyújtott át egy új poharat a nagymama. — A másikban már nincs szénsav.

— Köszí, nem kell — mondta Gyuri, és arcán magabiztos mosollyal kivonult a konyhából. Büszke volt magára. Boldogan vette tudomásul, hogy életében eljött egy sorsfordító nap. Mától új korszak kezdődik, gondolta. Jobb idők következnek.

and Me

félelem

megtanultam félni tőle. hogy majd elfelejtem. erre eltűnt. vagy soha nem is volt. oka a félelemnek. fehér nyúl reszket a kalap alatt. és hiába már a vastaps. többé nem jön vissza. meglátom nincs sehol. megértem nem létezik. lehull a titokról a lepel. legördül a valóság függőnye. de rólam még képzelődik. aki fogva tartott. azaz elfelejtem. valaki távozik a művészbejárón. vagy be se ment soha. nincs a fején kalap. de a póráz végén az a furcsa kis állat. ismerős azért valahonnan.

▸ Mezei Gábor

jelen

jövő és múlt a távolság tudatában jelenvalók. mondta az első hét utolsó napján. mikor még nem volt minden időjelben. de a hangjától maga is meglepődött. ahogy megfürdött. és hasán végigsimítva köldökét kereste. majd napsütéses sétáról álmodott. szembejött vele a fia. akit sosem látott. árnyéka nem volt. mégis saját képére emlékeztette. ami azóta is ébredését várja a tükörhöz tapadva. a jóslat szerint boldogan. mint a névtelen dolgok. de csak míg benne magát. egyszer fel nem ismeri.

ún.

unod ezt a csendet. besétál a képbe néhány ismeretlen állat. unod ezt a csendet mint ez az állatkertnyi állat. buta néma lények. egy egzotikus egysejtű. valahol a süket tengerfenéken. aki félig már mítosz. de még percenként megkettőződik. vagyis megöli magát. és ez lesz végül a megoldás. szalamandra érkezik az állatkertbe. megtudni végre hogy ki ő. a felismeréskor hallhatóvá válnak. az első hangok.

↳ *Pollágh Péter*

Régen tép

Átlagos napvég, szürkület,
megy le a hideg, mint a lift,
nagyon várom a halált, lopott
színű kabátját, meg a nevet,
amit ő szeret
össze nekem.

Lecsukja sok szemét a ház,
ha rám nyit a halál, elejtem
a kezét, amit tartok, amivel
írtam.

Fázom, leveszi rólam a libabőrt,
öreg, rongyos egy fogással,
de jön utánam, mint egy kacsa-
csőr, mint egy kis hideg.

Mint egy kishúg. Meg a gúnya.
Ezt a pulcsit még nem hordtam.

Ülök a sárga linóleumon,
mindennapi koporsóm mellett
elmondom, mások róla
mit meséltek, lököm neki
a kérdőjeleket, nem kutatom
a szemét, csak mondom, hogy volt

egy kölyök, ki halálkának hívta.
Dörzsöli a kezét. Aztán kiböki:

Nem vagyok becenév,
de nincs harag, jó
ez a fecsegés, baba,
már ácsolják a neved:

babusgat, mint egy rózsát,
öreg szélhámos, antik pofa,
régen tép szirmokat.

Mindegy. Nem leszek felelős,
lerázza szirmaim és a kényszert,
hogy önmagam legyek, vissza-
vesz, bundámból kimehetek.
Mint a cukorka, kophatok el végre
a nyelvén, vagy hol,
papában a gyerek.

↳ *Deres Kornélia*

A trófea

*„not / Any less the black man who
Bit my pretty red heart in two.”
(Sylvia Plath)*

Apa határvadász és hajókapitány.
Hatalmas lábfeje mérföldeket lép,
neki hódol minden szökevény
és titokrabló, mert ő tudja csak,
milyen úton küldik a holtakat
a völgybe le.

Haja kormos, foltokban fekete.
Alatta világok harca, színes
számlák és színtelen foltok, fotók.
Falon rozsdás kardja lóg,
azzal metszi a szobabőrt,
mint egy vadász, egy sírszobor.

Madárszeme csillog, ékszereit
rég megette. Véres kardja körül
ugrál a nép, csókolják lapátkezét.
A kihűlt testből ennyi maradt.
Mert egyszer bosszút állnak a vadak,
te céllövő, trófea-apa.

Az erőművész

Apánál lakik egy erőművész.
Nem tudni, melyik szobában él,
de látni nyomait a romló falon,
a kidagadó ereken, a padláson
lakó pusztulásban.

Eltünteti a maradékot, és hallani,
ahogyan estéknént roppannak
benne az álmok.

Az erőművész lenézi a szellem
emberét: csíkos ruhában várja
a cirkuszi szezont, izmai rettentőek.
Szétveri apát, ha sokat piál.
Mióta ott él, éjjelente oroszlánokkal
és akrobatákkal hál.

Az erőművész a pincébe rejti
a súlyokat. Apa erről nem beszél,
a lakat mutatja csak, hogy fél.
Az erőember közben egyre nő,
nem lehet úgy tenni többé,
mintha játék volna.

Mert kijátssza az éberséget,
és ahogyan jön a tél, lassan,
de biztosan sátrat húz apa
háza fölé.